

NOTATKA ze wspólnego posiedzenia

**Komisji Budżetu i Finansów
Publicznych**

oraz

Komisji Gospodarki Narodowej

Nr posiedzenia: 85

Nr posiedzenia: 87

Data posiedzenia: 8 maja 2013 r.

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych senator Kazimierz Kleina.

Porządek posiedzenia: 1. Informacja Ministerstwa Skarbu Państwa o realizacji programu „Inwestycje polskie”.

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych: Henryk Cioch, Leszek Czarnobaj, Beata Gosiewska, Piotr Gruszczyński, Kazimierz Kleina, Tadeusz Kopeć, Marek Martynowski, Witold Sitarz,

– senatorowie członkowie Komisji Gospodarki Narodowej: Łukasz Abgarowicz, Wiesław Dobkowski, Stanisław Iwan, Stanisław Jurcewicz, Kazimierz Kleina, Stanisław Kogut, Marek Martynowski, Jan Michalski, Andrzej Owczarek, Aleksander Pocij, Bogusław Śmigielski, Roman Zaborowski, Marek Ziółkowski,

– senator Maciej Klima,

– zaproszeni goście:

- Ministerstwo Skarbu Państwa:
 - podsekretarz stanu Paweł Tamborski,
 - dyrektor Departamentu Projektów Strategicznych Marcin Majeranowski,
- Bank Gospodarstwa Krajowego:
 - wiceprezes zarządu Piotr Lasecki,
- Polskie Inwestycje Rozwojowe SA:
 - prezes zarządu Mariusz Grędowicz.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Informację o realizacji programu „Inwestycje polskie” przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa Paweł Tamborski. Przypomniał, że podstawowe założenia programu „Inwestycje polskie” prezentowane były przez premiera Donalda Tuska w tzw. drugim *exposé* w listopadzie ubiegłego roku. Realizacja programu pozwoli na przyspieszenie prywatyzacji i wykorzystanie środków z niej pochodzących na inwestycje infrastrukturalne. Adresatami programu są podmioty zainteresowane rynkowym inwestowaniem w projekty infrastrukturalne realizowane w Polsce. Przedstawiciel Ministerstwa Skarbu Państwa poinformował, że w części związanej z inwestycjami kapitałowymi program jest w ostatniej fazie organizacji, stanowiąc odpowiedź na tzw. lukę kapitałową istniejącą na polskim rynku finansowym. Program „Inwestycje polskie” jest oparty na dwóch filarach: Banku Gospodarstwa Krajowego w zakresie finansowania dłużnego i działalności gwarancyjnej oraz nowo utworzonej spółki Polskie Inwestycje Rozwojowe SA w zakresie finansowania kapitałowego.

Główne kierunki planowanych inwestycji dotyczą infrastruktury: energetycznej, gazowej, portowej, morskiej, kolejowej i drogowej, samorządowej, przemysłowej i telekomunikacyjnej, wydobywcia

i magazynów, a także zagospodarowania złóż węglowodorowych.

Założeniem programu jest zwiększenie efektywności wykorzystania aktywów Skarbu Państwa. Akcje należące do Skarbu Państwa po wniesieniu do BGK i PIR SA zostaną sprzedane, a środki z ich sprzedaży będą współfinansowały rozwój rentownych inwestycji infrastrukturalnych w Polsce. Po wycofaniu z danego przedsięwzięcia kapitał ponownie będzie zainwestowany w kolejny projekt, realizowany w ramach programu. Założeniem programu jest również generowanie zysku.

Cele programu będą realizowane za pomocą instrumentów takich, jak: finansowanie dłużne i gwarancje przez BGK, inwestycje bezpośrednie spółki PIR SA, która będzie posiadać udziały w spółkach celowych specjalnego przeznaczenia wraz z inwestorami strategicznymi oraz instytucje publiczne i samorządy. Pozwoli to na zwiększenie skali finansowania i będzie istotnym elementem zarządzania ryzykiem inwestycyjnym. BGK zostanie dokapitalizowany do 10 mld zł, co pozwoli na zwiększoną akcję kredytową i gwarancyjną banku na potrzeby finansowania realizacji inwestycji infrastrukturalnych. Kapitał PIR również zostanie podwyższony do 10 mld zł.

Wiceminister Paweł Tamborski stwierdził, że spółka PIR SA w przyszłości będzie podlegała częściowej prywatyzacji, co przyniesie dodatkowe przychody budżetu i zasilenie funduszy celowych. Konsekwencją programu „Inwestycje polskie” w wypadku wniesienia akcji do BGK będzie zaprzestanie zasilania budżetu państwa oraz funduszy celowych przychodami ze sprzedaży akcji Skarbu Państwa. Skarb Państwa zachowa pakiety akcji, które gwarantują ochronę interesów Skarbu Państwa. Jako przykład finansowania konkretnego projektu infrastrukturalnego wiceminister Paweł Tamborski wskazał spalarnię śmieci w Poznaniu.

Nadzór nad PIR SA ma minister Skarbu Państwa, nad Bankiem Gospodarstwa Krajowego natomiast – minister finansów. Organami PIR SA są: rada nadzorcza, zarząd oraz komitet inwestycyjny. Na stanowisko prezesa zarządu spółki rada nadzorcza powołała Mariusza Grendowicza. W styczniu 2013 r. minister skarbu państwa powołał pełnomocnika spółki i zawarto umowę o świadczenie usług doradztwa personalnego z firmą Spencer Stuart Poland Sp. z o.o., a umowę dotyczącą prowadzenia rachunku bieżącego – z Bankiem Gospodarstwa Krajowego. Wszczęto procedury pozyskiwania członków zespołu analitycznego PIR SA. Odbywają się liczne spotkania z przedstawicielami Banku Światowego w sprawie wykorzystania *know-how* w zakresie realizacji inwestycji infrastrukturalnych oraz wsparcia PIR SA przy opracowywaniu polityki inwestycyjnej; z przedstawicielami Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju – w zakresie możliwości jego inwestycji w spółkę oraz wspólnej realizacji projektów inwestycyjnych; z przedstawicielami różnych branż w zakresie potencjalnego udziału PIR SA w finansowaniu różnych projektów oraz z przedstawicielami Związku Miast Polskich w związku z promowaniem programu „Inwestycje polskie”.

Uzupełniając informację, prezes zarządu spółki PIR SA Mariusz Grendowicz stwierdził, że podmiotów takich jak PIR do tej pory jeszcze nie było na rynku polskim. Podmiot tworzony jest od podstaw i będzie dysponował pieniędzmi podatników. Inwestowaniem zajmą się spółki celowe, powoływane specjalnie do realizowania określonych projektów.

Wiceprezes Banku Gospodarstwa Krajowego Piotr Lasecki poinformował, że BGK już od roku przygotowuje się do realizacji projektu poprzez zawieranie umów o gwarantowanie kredytów dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz inwestowanie długoterminowe w zakresie finansowania strukturalnego.

W trakcie dyskusji senatorowie pytali o sposób podejmowania strategicznych decyzji dotyczących finansowania największych projektów infrastrukturalnych; o spodziewaną liczbę podmiotów, które będą chciały uczestniczyć w realizacji inwestycji; o kontrolę podejmowania decyzji i konsekwencje strat finansowych powstałych w związku z tzw. nietrafionymi inwestycjami. Senatorowie wskazywali także, że w materiale informacyjnym zawarte jest stwierdzenie o „braku możliwości narzucania decyzji z zewnątrz”, co może powodować powstawanie różnic między celami wyznaczonymi przez rząd a strategią przyjętą przez spółkę. Poruszono również kwestię bezpieczeństwa finansowego państwa w związku z planowaną w przyszłości częściową prywatyzacją spółki. Senatorów interesowała także wysokość zarobków członków zarządu i rad nadzorczych spółek.

Odpowiadając, wiceminister Paweł Tamborski poinformował, że zgodnie z programem, z jego środków może być finansowana polska część projektów realizowanych z udziałem środków unijnych. Nawiązując do kwestii częściowej prywatyzacji spółki, wiceminister podkreślił, że Skarb Państwa zachowa nad nią pełną kontrolę. Poinformował także o mechanizmie odłożenia w czasie uzyskania przez budżet państwa przychodów z prywatyzacji.

W dalszej części dyskusji poruszono również kwestię wynagrodzenia i zasad zatrudniania w spółkach. Wiceminister Paweł Tamborski poinformował, że ma powstać dokument, mówiący o zasadach zatrudniania i wynagradzania osób kierujących spółkami. Jeśli chodzi o zasady informowania o działalności i finansach spółek, zostanie przyjęta transparentność i metody zbliżone do tych dotyczących spółek rynkowych.

Kończąc dyskusję, przewodniczący Komisji Gospodarki Narodowej senator Marek Ziółkowski poinformował, że na kolejnych posiedzeniach dyskusja na temat programu „Inwestycje polskie” będzie kontynuowana. Zwrócił się do przedstawicieli Ministerstwa Skarbu Państwa i spółki Polskie Inwestycje Rozwojowe SA z prośbą o przygotowanie informacji o działaniu mechanizmu finansowego na przykładzie realizacji jednego projektu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych senator Kazimierz Kleina odniósł się natomiast do przedwojennego programu inwestycyjnego, dotyczącego utworzenia Centralnego Okręgu Przemysłowego i budowy portu morskiego w Gdyni. Stwierdził, że wszyscy chcemy być równie dumni z tworzonego obecnie i realizowanego w przyszłości programu „Inwestycje polskie”.

Opracowano w BPS, BKS